

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-07-17
Besvaras senast
2025-07-31

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:1306 Skydd av afghanska lokalanställda

I 20 års tid bekämpade svenska soldater tillsammans med soldater från Nato och den dåvarande afghanska regeringen talibanerna i Afghanistan. Det var en insats som motiverades av en önskan om att både motverka terrorangrepp i väst och att befria det afghanska folket från talibanernas förtryck. Den 15 augusti 2021 tog talibanerna åter över makten i Afghanistan. Den dåvarande svenska regeringen gjorde då tillsammans med andra länder insatser för att evakuera de tolkar och andra individer som var särskilt hotade av talibanerna till följd av att de hade arbetat med svenska och andra utländska styrkor. Den svenska insatsen började sent. Till följd av situationen på marken i Afghanistan och bristen på tid lyckades Sverige inte lokalisera, komma i kontakt med och evakuera samtliga personer som hade arbetat för svenska styrkor i Afghanistan. Dessa individer lever i dag under allvarligt hot att torteras eller dödas av talibanerna.

Nyligen verkställdes detta hot genom att en vaktchef som arbetat tillsammans med de svenska soldaterna mördades av talibanerna. Detta är ett liv som kanske hade räddats om regeringen agerat i tid.

Flera andra av Sveriges allierade har fortsatt att hjälpa medarbetare som arbetade för deras styrkor att ta sig ut ur Afghanistan för att sedan vidarebosätta dem i respektive land. Det framstår som obegripligt att inte Sverige, i vart fall i samarbete med dessa allierade, skulle klara av att göra detsamma. Konsekvenserna av att Sverige nu sticker ut som ett land som lämnar sina anställda i livsfara efter internationella insatser kan bli mycket stora vid framtida insatser om färre vågar ta anställning som tolk med mera för våra styrkor.

I en riksdagsdebatt den 23 april 2025 uttalar sig SD:s riksdagsledamot Nima Gholam Ali Pour om frågan bland annat så här: ”Vi har haft en alltför liberal migrationspolitik. Nu får vi betala för det genom att inte kunna ta hit människor som har kämpat för Sverige och hjälpt våra soldater i utlandet.” och ”Nu försöker vi att städa upp efter er så att vi kan ha en reglerad migrationspolitik där vi tar hit sådana människor som faktiskt har hjälpt svenska staten. Men inte just nu.”

I ett nyhetsinslag i TV4 avslöjas att det ska finnas ett färdigt förslag som kan lösa situationen för de cirka 50 personer med familj som blivit kvar i Afghanistan efter att Sverige slutade evakuera och vidarebosätta tidigare

medarbetare. Enligt inslaget är det SD som blockerar förslaget. Om detta stämmer är det första gången sedan 2013 som ett parti är öppet med att motsätta sig att Sverige ska ge skydd åt dem som riskerade sina liv sida vid sida med och som kollegor till våra svenska soldater i Afghanistan.

Med anledning av detta vill jag fråga försvarsminister Pål Jonson:

Stämmer uppgifterna om att det är Sverigedemokraterna som blockerar möjligheten att erbjuda skydd för dem som arbetat för de svenska trupperna i Afghanistan, och hur avser ministern i så fall att agera för att skydda de afghaner som var lokalanställda av Sverige?

.....

Annika Hirvonen (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch